

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник ректора

проф. _____ І.П. Гладкий

« ____ » _____ 2013 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни «Міжнародний економічний аналіз»
(за вимогами кредитно-модульної системи навчання)

Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»

Напрямок підготовки – 6.030503 «Міжнародна економіка»

Робоча навчальна програма складена доцентом кафедри Міжнародної економіки Попковою К.О на основі освітньо-професійної програми для галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» та навчального плану з напрямку підготовки 6.030503 – «Міжнародна економіка».

Рецензент

Доцент кафедри міжнародної економіки
кандидат економічних наук, доцент

К.П. Покатаєва

Робоча навчальна програма розглянута та ухвалена на засіданні кафедри Міжнародної економіки
(протокол № _____ від «___» _____ 201_ р.)

Завідувач кафедри
доктор економічних наук, професор

Д.В. Бабич

Схвалено Радою (методичною комісією) факультету Управління та бізнесу
(протокол № _____ від «___» _____ 201_ р.)

Голова Ради (методичної комісії)
факультету Управління та бізнесу
доктор економічних наук, професор

І.А. Дмитрієв

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

«Міжнародний економічний аналіз»

(система змістових модулів)

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного потоку	Характеристика навчального процесу
Загальний обсяг – 3 кредити Усього годин – 108 год. Усього змістових модулів – 12. Усього блоків змістових модулів – 3. Усього залікових модулів – 3. Один змістовий модуль – 3-11 год. Один заліковий модуль – 36 год. Усього аудиторних годин на тиждень – 4 (лекцій – 2 год., лабораторних занять – 2 год.).	Галузь знань– 0305 «Економіка та підприємництво». Напрямок підготовки– 6.030503 «Міжнародна економіка». Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр. Кількість навчальних груп у потоці – 1. Лектор, відповідальний за курс – доцент Попкова Ксенія Олексіївна	Навчальна дисципліна – вибіркова. Рік підготовки – 3. Семестр навчання – 5. Кількість годин: лекцій – 36, лабораторних занять – 36, самостійна робота студентів (СРС) – 36, у т.ч.: курсова робота – 24; модульний контроль (види контролю: тестові завдання) – 12; індивідуальна робота (консультації) – 6. Підсумковий контроль: інтегрований іспит.

2. Мета та завдання

Предмет навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародний економічний аналіз» відноситься до циклу вибіркового професійно-орієнтованих дисциплін навчального плану підготовки фахівців з спеціальності 6.030503 – «Міжнародна економіка» на основі базової вищої освіти з галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво».

Предметом навчальної дисципліни педагогічно-адаптована система понять про теоретичні, методологічні та методичні підходи до аналізу міжнародної діяльності країни, регіону, окремого підприємства, організації чи фірми.

Метою дисципліни є надання фахових знань з міжнародної економічної аналітики, формування у майбутніх економістів-міжнародників інформаційно-економічної та прогностичної культури, формування системи теоретичних знань та практичних навичок у галузі міжнародного економічного аналізу та підготовка фахівців до самостійного вирішення задач, що постають при аналізі зовнішньоекономічної діяльності.

Основні задачі дисципліни:

- формування у студентів глибокої теоретичної підготовки в галузі міжнародного економічного аналізу, що дозволить майбутнім фахівцям орієнтуватися в потоці науково-технічної та економічної інформації та забезпечить їм можливість використання досягнень науково-технічного прогресу в своїй практичній діяльності;
- ознайомлення студентів із теоретичними засадами інформаційно-аналітичної діяльності та основними напрямками формування інформаційної та прогностичної культури фахівця з міжнародної економіки;
  - вивчення сучасних методик міжнародного економічного аналізу, виявлення можливостей подальшого підвищення ефективності виробництва, досягнення виробничих цілей з найкращими результатами при мінімальних витратах.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Знати:

- мету та зміст аналітичної діяльності у сфері міжнародної економіки;
- сутність інформаційно-прогностичної активності у міжнародній економічній діяльності;
- методи аналітико-синтетичної обробки масивів економічної інформації;
- показники ефективності міжнародної економічної діяльності на різних рівнях господарювання.

Вміти:

- вміти досліджувати причини і фактори, що впливають на міжнародну економічну діяльність;
- обґрунтовувати реальність планів проведення зовнішньоекономічної діяльності;
- виявляти причини та фактори відхилення фактичних показників від планових;
- вміти приймати управлінські рішення, спрямовані на удосконалення міжнародної економічної діяльності об'єкту аналізу.

Мати уявлення (згідно вимог структурно-логічної схеми підготовки фахівця) про місце дисципліни в системі наукових знань, про існуючі методи міжнародного економічного аналізу ,про застосування аналітичного інструментарію у теоретичних дослідженнях та використовувати здобуті знання у практичній діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Вступ

Місце дисципліни в системі економічних наук. Поняття міжнародного сполучення. Вступ до дисципліни. Цілі та завдання курсу. Структура дисципліни. Теоретико-методичні особливості навчального процесу з дисципліни «Міжнародний економічний аналіз».

Організаційно-методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів. Контроль знань і вмінь за дисципліною. Рекомендована література. [1, с.5 -7]

Блок змістових модулів (розділ) 1 ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Змістовий модуль (тема) 1

Поняття та структура аналітики. Значення, сутність та зміст міжнародного економічного аналізу

Аналітика, логіка, наукова методологія, первинна аналітика, вища аналітика, масова аналітика, значення, суть та зміст міжнародного економічного аналізу, види міжнародного економічного аналізу.

Змістовий модуль (тема) 2

Мета, зміст та методологія аналітичної роботи в міжнародній економічній діяльності

Аналітична робота, аналітична інформація, первинна інформація, вторинна інформація, якість інформації відстеження, накопичення, зберігання, видача та обробка інформації, процес та технологія аналітичної роботи, прийоми та задачі міжнародного економічного аналізу.

Змістовий модуль (тема) 3

Інформаційно-прогностична діяльність у міжнародній економічній діяльності

Сутність та зміст наукового передбачення. Класифікація методів прогнозування. Типологія прогнозів. Типологія прогнозів у сфері міжнародних економічних відносин.

Змістовий модуль (тема) 4

Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3

1. Прогнозування у міжнародній діяльності.
2. Принципи та способи міжнародного економічного аналізу.

3. Інформаційне забезпечення економічного аналізу.

Модульний контроль знань за змістовими модулями 1,2,3 (заліковий модуль № 1) здійснюється у формі поточного тестування, усного опитування, виступу з доповідями.

Блок змістових модулів (розділ) 2 МЕТОДОЛОГІЯ АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ У МІЖНАРОДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Змістовий модуль (тема) 5

Методика формування інформаційної бази

Методика формування інформаційної бази для прийняття стратегічних, тактичних та оперативних рішень. Теорія формування інформаційної бази міжнародних економічних досліджень.

Змістовий модуль (тема) 6

Методи аналітико-синтетичної обробки інформації

Контент-аналіз у дослідженнях міжнародних економічних відносин. Івент-аналіз у дослідженнях міжнародних економічних відносин. Когнітивне картування у дослідженнях міжнародних економічних відносин.

Змістовий модуль (тема) 7

Методика підготовки інформаційно-аналітичних документів

Методика і практика складання аналітичної записки з проблем міжнародних економічних відносин.

Змістовий модуль (тема) 8

Основні завдання для СРС за змістовими модулями 5,6,7

1. Принципи побудови аналітичної звітності.
2. Аналіз обсягу та достовірності інформаційної бази.
3. Оцінка узгодженості думок експертів.

Модульний контроль знань за змістовими модулями 5,6,7 (заліковий модуль № 2) здійснюється у формі поточного тестування, усного опитування, виступу з доповідями.

Блок змістових модулів (розділ) 3 АНАЛІТИЧНІ ПОКАЗНИКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇНИ, РЕГІОНУ, ГАЛУЗІ, ПІДПРИЄМСТВА

Змістовий модуль (тема) 9

Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні країни, регіону, галузі.

Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні країни, регіону, галузі. Абсолютні показники. Відносні показники. Показники структури та

структурних зрушень. Показники інтенсивності міжнародної торгівлі. Оцінка стабільності зовнішньої торгівлі та зовнішнього ринку.

Змістовий модуль (тема) 10
Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні підприємства.

Аналіз виконання зобов'язань з експортних та імпорتنих операцій. Аналіз динаміки експорту та імпорту. Аналіз якості та конкурентоспроможності експортних та імпорتنих товарів.

Змістовий модуль (тема) 11
Показники ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства.

Економіко-статистичні показники. Методи математичного моделювання для оцінки ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства.

Змістовий модуль (тема) 12
Основні завдання для СРС за змістовими модулями 9,10,11

1. Економіко-математичні методи міжнародного економічного аналізу.
2. Статистичні методи міжнародного економічного аналізу.
3. Факторний аналіз: принципи та прийоми.

Модульний контроль знань за змістовими модулями 9,10,11 (заліковий модуль № 3) здійснюється у формі поточного тестування, усного опитування, виступу з доповідями.

Заключення

Інтегрований висновок за дисципліною. Знання й уміння, які будуть використовуватись при вивченні інших дисциплін. Значення економічних знань для формування світогляду майбутнього фахівця.

4. Розподіл змістових модулів за видами занять за годинами та кредитами

Таблиця 4.1

Блок змістових модулів (розділ) 1				
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ				
Назва змістовного модуля	Усього на 11/0,305 змінних модулів (год./кред.)	№ лекцій (год.)	Лабораторні заняття (год.)	СРС (кред.)
Змістовий модуль (тема) 1. Поняття та структура аналітики. Значення, сутність та зміст міжнародного економічного аналізу.	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 2. Мета, зміст та методологія аналітичної роботи в міжнародній економічній діяльності	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 3. Інформаційно-прогностична діяльність у міжнародній економічній діяльності	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 4. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 1,2,3.	3/0,083	-	-	3
Усього за блоком змістових модулів (розділом) 1.	36/1,0	12	12	12
Блок змістових модулів (розділ) 2				
МЕТОДОЛОГІЯ АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ У МІЖНАРОДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ				
Змістовий модуль (тема) 5. Методика формування інформаційної бази	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 6. Методи аналітико-синтетичної обробки інформації	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 7. Методика підготовки інформаційно-аналітичних документів	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 8. Основні завдання для СРС за змістовими модулями 5,6,7.	3/0,084	-	-	3
Усього за блоком змістових модулів (розділом) 2.	36/1,0	12	12	12
Блок змістових модулів (розділ) 3				
АНАЛІТИЧНІ ПОКАЗНИКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇНИ, РЕГІОНУ, ГАЛУЗІ, ПІДПРИЄМСТВА				
Змістовий модуль (тема) 9. Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні країни, регіону, галузі.	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 10. Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні підприємства.	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 11. Показники ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства.	11/0,305	4	4	3
Змістовий модуль (тема) 12. Основні завдання для СРС за змістовими модулями.	3/0,084	-	-	3
Усього за блоком змістових модулів (розділом) 3.	36/1,0	12	12	12
Усього	108/3,0	36	36	36

Перелік тем лабораторних занять

№ лабораторного заняття	Змістовий модуль, №	Назва лабораторних занять	Кількість годин	Обсяг навчального матеріалу (кредити)
1,2	1	Загальнотеоретичні питання аналітичної діяльності в міжнародних економічних відносинах	4	0,111
3,4	2	Міжнародна інформаційно-аналітична діяльність: світоглядний та методологічний зміст	4	0,111
5,6	3	Передбачення у міжнародній інформаційно-аналітичній діяльності	4	0,111
7,8	5	Теорія та практика формування інформаційної бази для міжнародного економічного аналізу	4	0,111
9,10	6	Прикладний аналіз текстової інформації з міжнародної проблематики	4	0,111
11,12	7	Техніка застосування методики підготовки інформаційно-аналітичних документів	4	0,111
13,14	9	Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні країни, регіону, галузі.	4	0,111
15,16	10	Міжнародний економічний аналіз діяльності на рівні підприємства	4	0,111
17,18	11	Розрахунок показників ефективності міжнародної економічної діяльності підприємства	4	0,111
Загалом			36	1,0

5. Система оцінювання навчання

5.1. Система оцінювання трудовитрат навчання студента (залікові модулі)

№	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Обсяг трудовитрат студента (кредитів)	Форма контролю знань	Шкала оцінювання знань студента
1	2	3	4	5	6
1	Перший заліковий модуль за змістовими модулями	36	1,0	Модульний контроль: тестування	(1...100)
2	Другий заліковий модуль за змістовими модулями	36	1,0	Модульний контроль: тестування	(1...100)
3	Третій заліковий модуль за змістовими модулями	36	1,0	Модульний контроль: тестування	(1...100)
Усього		108	3,0		(1...100)

Примітка: підсумкова оцінка трудовитрат студента на засвоєння дисципліни у цілому підраховується як арифметична сума кредитів за опрацьованими заліковими модулями.

5.2. Система оцінювання знань студентів і шкала оцінки (за кожний заліковий модуль)

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90 – 100
BC	Добре	75 – 89
DE	Задовільно	60 – 74
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1 – 34

Примітка: згідно з наказом МОН України від 30.12.05 р. № 774, підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена результатів засвоєння окремих залікових модулів в інтервалі (1...100) балів.

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Навчальним планом підготовки фахівців за напрямом 6.030503 передбачено виконання індивідуального завдання у вигляді курсової роботи.

7. Види, форми та методи навчання

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота студентів згідно таблиці розподілу змістових модулів за видами занять (за годинами та кредитами).

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичні матеріали кафедри з дисципліни, які знаходяться на освітньому порталі ХНАДУ.

Навчально-методичні матеріали (навчальні посібники, навчальні програми, плани семінарських занять, тематика рефератів, матеріали для самостійної роботи студентів, списки рекомендованої літератури), що представлені на кафедрі.

9. Література, що рекомендована для самостійної роботи студентів (Залікові модулі 1,2,3)

Основна література

1. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М., Столярчук Я.М.. Практикум з міжнародної економіки: тести, вправи, задачі, проблемні ситуації, ділові ігри. – К.: КНЕУ, 2006. – 287 с.
2. Лук'яненко Д.Г.. Економічна інтеграція та глобальні проблеми сучасності. Навчально-методичний посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 206 с.
3. Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. та ін. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник /За ред. Д.Г.Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
4. Киреев А.П. Международная экономика: В 2-х ч. Учебное пособие для ВУЗов. – М.: Международные отношения, 2001. – Т.1. – 416 с.
5. Міжнародна економіка: Навч.-метод.посібник для самост.вивч.дисц. / А.М.Поручник, Я.М.Столярчук, О.Д.Павловська та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 156 с.
6. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник /Под ред. Л.Н.Красавиной. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2000.
7. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. -
8. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2001. — 487 с.
9. Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 2005. -
10. Міжнародні фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003. – 221 с.

Додаткова література

1. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобальні трансформації та стратегії розвитку. – К.: ВІПОЛ, 1998. -
2. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін. / За ред. О.Г.Білоруса. – К.: КНЕУ, 2001.
3. Європейська інтеграція та Україна: Навч.-метод. посібник. – К.: ТОВ «Макрос», 2002.
4. Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М., Циганкова Т. М. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. — К.: КНЕУ, 1999. - 73 с.
5. Ромашко О.Ю. Регулювання міжнародних фондових ринків: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2000.
6. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг: - М.: Издательство «Экзамен», 2002.
7. Мозговой О.Н. Фондовый рынок. – К.: КНЕУ, 1999.
8. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогащ, О.І.Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2000.

9. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія /За ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2001.
10. Україна в процесах міжнародної інтеграції / За ред. д-ра екон. наук В.Р.Сіденка. – Х.: Вид-во "Форт", 2003. – 280 с.
11. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С.Гальчинський та ін. – К.: Либідь, 2002.
12. Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998.
13. Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: теоретичні моделі та бізнес-технології: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 400 с.
14. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2003. – 183 с.
15. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – 4-те вид., стер. – К.: Знання – Прес, 2003. – 406 с.

Укладач:
доцент кафедри
міжнародної економіки

Попкова Ксенія Олексіївна